

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/37/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116202379
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8116202379.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: F. P., K.. XX.XX.XXXX, O. V. XX, XXX XX V., právne zastúpený: JUDr. Michal Fecilak, advokát, so sídlom Jesenná 8, 080 05 Prešov, proti žalovanému: SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, IČO: 36022047, so sídlom Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica, odštepny závod Košice, so sídlom Ďumbierska 910/14, 040 01 Košice, o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

I. Návrh žalovaného na prerušenie konania z a m i e t a.

II. Žalobu nad sumu priznanú čiastočným rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 9C/37/2016-238 zo dňa 13.11.2017 z a m i e t a.

III. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom došlým súdu dňa 04.02.2016 v spojení s jeho upresnením došlým súdu dňa 20.07.2016 (č. I. 35) sa žalobca domáhal na žalovanom zaplata sumy 6 918,10 € spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania, odo dňa 04.02.2016 až do zaplata. Žalobca v návrhu uviedol, že je výlučným vlastníkom parcely č. S. XXX o výmere XXX m² a podielovým spoluvlastníkom parcely S. XXX o výmere XXX m² v rozsahu 1 v pomere k celku, obe k. ú. W.. Na týchto nehnuteľnostiach sa nachádza koryto toku Delňa, ktoré je v zmysle rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia v Prešove umelým vodným tokom. Správcom umelého vodného toku Delňa je žalovaný, pričom užíva tento pozemok žalobcu bez právneho dôvodu, teda bez toho, aby mal so žalobcom uzatvorenú nájomnú zmluvu, čím sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohacuje. Predmetom konania je vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 03.02.2014 do 04.02.2016. Žalobca v žalobe poukazuje na obdobné konanie vedené na Okresnom súde Košice I. pod sp. zn. 36C/45/2008, kde bol žalobcom H. P., v prospech ktorého bol žalovaný zaviazaný zaplatiť bezdôvodné obohatenie za neoprávnené užívanie nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu, na ktorej sa nachádza umelý vodný tok Delňa v správe žalovaného. Rovnako poukazuje aj na konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 12C/79/2011, kde žalobcom bol znova H. P., v prospech ktorého bol žalovaný zaviazaný zaplata sumou bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu, na ktorých sa nachádza umelé koryto rieky Sekčov v správe žalovaného. Žalobca následne cituje § 128, § 451, § 489 OZ, § 48 a 51 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách. Žalobca má za to, že užívanie cudzieho majetku bez právneho dôvodu s povinnosťou vydať bezdôvodné obohatenie, predstavuje všeobecné poňatie právneho princípu, ktorý je potrebné aplikovať aj na tento prípad. Následne na potvrdenie svojej právnej argumentácie žalobca cituje rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/8/2009 ako aj 4Cdo/52/2009, z ktorých vyplýva, že užívateľ cudzej veci bez právneho dôvodu je povinný vydať bezdôvodné obohatenie peňažnou formou, rozsah

ktorého plnenia je vyjadrený peňažnou čiastkou, ktorou by obvykle bolo nevyhnutné vynaložiť v danom mieste a čase za porovnateľné užívanie (prenajatie) veci. Následne cituje rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Odo/1405/2005, podľa ktorého zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva povinnosť vlastníka pozemku strpieť jeho užívanie bezplatne a to ani vo verejnom záujme.

2. Žalovaný sa k žalobe prvýkrát vyjadril podaním doručeným súdu 27.12.2016 (č. I. 95-98), v ktorom uviedol, že podľa jeho názoru postup žalobcu je v rozpore s dobrými mravmi, pretože bol to sám žalobca, ktorý navrhol žalovanému uzatvorenie nájomných zmlúv na parcely, ktoré sú predmetom tohto sporu s uvedením ceny nájmu, pričom žalovaný jeho návrhu vyhovel, o čom ho informoval listom, následne na čo žalobca odmietol nájomné zmluvy podpísať.

3. Súd vo veci opakovane pojednával a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 05.04.2018 a to v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, pričom právny zástupca žalobcu krátko pred pojednávaním svoju neprítomnosť ospravedlnil. Samotný žalobca sa na pojednávanie nedostavil bez ospravedlnenia, pričom na predvolaní na pojednávanie mal zvýraznené, že jeho účasť považuje súd za nevyhnutnú.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinami predloženými stranami sporu a s prihliadnutím na ich tvrdenia zistil nasledujúce:

- z výpisu z J. Č.. XXXX (č. I. 12) vyplýva, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom parcely S. A. Č.. XXX nachádzajúcej sa v k. ú. W., a to v rozsahu 1 v pomere k celku,
- z výpisu z J. Č.. XXXX (č. I. 13) vyplýva, že žalobca je výlučným vlastníkom parcely S. A. Č.. XXX nachádzajúcej sa v k. ú. W.,
- z informatívnej kópie z mapy pre k. ú. Solivar (č. I. 14) vyplýva, že parcely č. XXX U. XXX tvoria koryto vodného toku Delňa,
- z rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia v Prešove zo dňa 19.10.2011 (č. I. 16) vyplýva, že preložené koryto toku Delňa v km 0,070- 0,620 k.ú. Solivar je umelým vodným tokom. V rámci tohto rozhodnutia sa uvádza, že o povolenie vodnej stavby „Ochrana kúpaliska na Delni v Prešove proti zanášaniu“, požiadal bývalý odbor výstavby a VH MSNV v Prešove žiadosťou zo dňa 22.07.1965 pod č. VYST.4632/65/SK a stavba bola povolená v zápisnici pod č. 4451 zo dňa 12.08.1965. Doklady o kolaudácii stavby sa v archíve tunajšieho úradu nenachádzajú.
- z grafickej identifikácie stavu potoka Delňa z č. I. 16 vyplýva, že skutočne parcely XXX U. XXX tvoria koryto toku Delňa,
- s podaním doručeným súdu dňa 20.07.2016 žalobca predložil aj znalecký posudok Technickej univerzity v Košiciach, Stavebnej fakulty č. 34, ktorý porovnávacou metódou dospel k záveru, že všeobecná výška nájomného za parcelu 454 predstavuje 10,868 € za m² na rok, a to isté sa týka parcely S. A. Č.. XXX, v roku 2014. Následne za rok 2015 je táto výška 10,857 € za m² a rok a za rok 2016 vo výške 10,737 € za m² a rok. Vzhľadom na ďalej uvedené odôvodnenie, z ktorého bude vyplývať dôvod zamietnutia žaloby, sa súd jednotlivými znaleckými posudkami bližšie zaoberať nebude. Len na margo uvádza, že znalecký posudok č. 34 by považoval za nepoužiteľný vzhľadom na rozličný charakter porovnávaných nehnuteľností.

5. Žalovaný predložil súdu komunikáciu vedenú medzi ním a žalobcom ohľadom uzatvorenia nájomných zmlúv k parcelám S. A. XXX, XXX S.. Ú.. P., kde žalobca požadoval nájomné vo výške 1,008 € za m² na rok. Z tejto komunikácie vyplýva, že s predloženým návrhom žalovaný súhlasil, avšak následne zo strany žalobcu došlo k zamietavej odpovedi z dôvodu, že cena uvedená v zmluve je nízka a nezodpovedá trhovej cene za nájom (č. I. 106). 5.1. V podaní doručenom súdu dňa 20.03.2017 (č.I. 137-138) žalovaný uviedol, že za adekvátnu cenu za nájom parcel KN E Č.. XXX U. XXX považuje sumu 4,285 € za m² a rok, pričom vychádzal zo znaleckého posudku Ing. Dušana Sarku č. 1/2017 zo dňa 18.01.2017.

6. V podaní doručenom súdu dňa 21.03.2017 (č.I. 156-159) žalobca uviedol, že má za to, že cena nájmu určená znaleckým ústavom TUKE zodpovedá trhovému nájomnému v danom mieste a čase, pričom podľa jeho názoru oceňovanie v danom prípade má vychádzať z toho, aké nájomné by platil žalovaný za pozemok a nie za pozemok zastavaný vodnou stavbou.

6.1. V podaní doručenom súdu dňa 30.10.2017 (č.I. 190-191) žalobca uviedol, že nemožno vychádzať zo znaleckého spracovaného Ing. Dušanom Sarkom č. 1/2017, pretože tento sa netýka pozemkov, ktorých užívanie je predmetom prejednávanej veci.

7. Na pojednávaní konanom dňa 13.11.2017 (č.l. 195-197) súd prezentoval svoj predbežný právny názor na to, že má pochybnosti o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu z dôvodu, že je sporné, či tento je vlastníkom parciel tvoriacich koryto vodného toku Delňa a rovnako, že má pochybnosti o pasívnej vecnej legitímácii žalovaného.

7.1. Žalovaný zároveň súdu predložil znalecký posudok č. 149/2017 vypracovaný znalcom Ing. Jánom Moravským, kde je uvedená všeobecná hodnota nehnuteľnosti v posudku uvedených. Pokiaľ ide o výšku nájomného za podľa žalovaného obdobné pozemky, táto sa pohybuje v rozpätí od 3,62 € za m² a na rok do 3,87 € za m² a rok.

7.2. Následne súd na základe čiastočného uznania nároku žalovaným rozhodol rozsudkom č. k. 9C/37/2016-238, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2 726,36 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne odo dňa 29.11.2016.

8. K predbežnému právnomu názoru súdu prezentovanému na pojednávaní konanom dňa 13.11.2017 sa podrobne vyjadril žalobca podaním doručeným súdu dňa 02.01.2018 (č.l. 242-246).

8.1. Pokiaľ ide o vecnú pasívnu legitímáciu žalovaného, žalobca cituje viacero rozsudkov NS ČR, na základe ktorých odvodzuje záver, že žalovaný je v predmetnej veci pasívne vecne legitimovaný. Pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, zaoberá sa možnosťou vyvlastnenia a dochádza k záveru, že aktívna vecná legitímácia žalobcu je daná. Pokiaľ ide o priložené rozhodnutia NS ČR, tu súd poukazuje na to, že vychádzajú z iného skutkového stavu ako je v prejednávanej veci a týkajú sa zväčša správy štátneho majetku a nie práv a povinností štátneho podniku, pričom aj český zákon o štátnom podniku obsahuje inú právnu úpravu ako zákon slovenský.

9. V podaní doručenom súdu dňa 03.01.2018 (č.l. 286) žalovaný uvádza, že sa stotožňuje s predbežným právnomu názorom súdu a žiada žalobu vo zvyšku zamietnuť.

10. Z listín zaslaných súdu Okresným úradom Prešov, katastrálnym odborom (č.l. 381-411) súd zistil, že žalobca sa stal vlastníkom predmetných parciel dedením po Q. P., ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX (č.l. 406). Osvedčenie o dedičstve sp. zn. 26D/2707/2005, Dnot 316/2005 nadobudlo právoplatnosť 19.01.2006, pričom v tom čase zdedená parcela KN E Č.. XXX mala výmeru X XXX m² a parcela KN A. Č.. XXX mala výmeru X XXX m².

10.1. Podaním došlým Správe katastra Prešov dňa 29.12.2008 (č. l. 409) požiadal žalobca na základe geometrického plánu č. 385/2008 o zápis parciel KN E XXX U. XXX, ktoré boli rozdelené na nové parcely KN C, pričom parcele KN E zostala výmera 475 m² a parcele KN E výmera 140 m², pričom ide o výmeru nezodpovedajúcu terajšiemu zápisu v katastri nehnuteľnosti a tak sa súdu nepodarilo objasniť akým spôsobom sa výmery tak ako sú uvedené v súčasnosti v katastri nehnuteľnosti do tohto zapísali.

10.2. Následne žalobca doručil súdu vyjadrenie (na č.l. 413-414) spolu s rozhodnutiami súdov SR, v ktorých znova predkladá svoju právnu argumentáciu o tom, že v prejednávanej veci je žalovaný ako štátny podnik pasívne vecne legitimovaný. Na škodu právnej argumentácie žalobcu je však to, že neporovnáva aj právnu úpravu zákona o štátnom podniku platnú v ČR, z ktorej vychádza judikatúra českých súdov a právnu úpravu štátneho podniku v SR, ktoré sú rozdielne. Posledným podaním žalobcu je podanie doručené súdu v deň pojednávania, v ktorom žalobca poukazuje na to, že je aktívne vecne legitimovaný a zotrúva na podanej žalobe v celom rozsahu.

11. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich právnych úvah.

Podľa čl. 10 ods. 1 Ústavy ČSSR č. 100/1960 Zb. - nerastné bohatstvo, základné zdroje energie, základný lesný pôdny fond, prírodné zásoby podzemných vôd, vodné toky a prírodné liečivé zdroje sú v štátnom vlastníctve. Podrobnosti ustanoví zákon federálneho zhromaždenia.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 138/1973 o vodách - vodné toky sú vody trvalo tečúce po zemskom povrchu medzi brehmi buď v prirodzenom (prípadne upravenom) koryte ako bystrinky, potoky, rieky alebo v umelom koryte ako prieply, vodné kanále, nádrže a pod., alebo vody nachádzajúce sa v slepých ramenách vodných tokov včítane ich korýt.

11.1. Výklad citovaných ustanovení bol podaný v rozsudku NS SR č. 8Sžo/38/2007, pričom okresnému súdu nie je známe, aby v judikatúre najvyšších súdnych autorít došlo k odklonu alebo vyhodnoteniu tohto rozsudku za argumentačne nesprávny. V tomto rozsudku sa teda uvádza nasledujúca argumentácia, ktorú súd preberá za svoju: „V zmysle vyššie citovaného je potrebné potvrdiť, že pozemky tvoriace koryto rieky prešli zo zákona do vlastníctva štátu. Aj podľa právnej teórie pozemky tvoriace koryto riek (riečište) mohli byť do 01.04.1975 v súkromnom vlastníctve. Vlastníctvo riečišťa dotiaľ, dokiaľ je pod vodou, bolo viac len spočívajúcim (virtuálnym) právom, pretože vykonávanie vlastníckeho práva bolo

obmedzené zákonnými ustanoveniami vodného zákona. Zaradením § 31 ods. 1 do vodného zákona do pojmu vodných tokov boli zahrnuté aj ich korytá, či už prirodzené, upravené alebo umelé. Vlastnícky to znamenalo ku dňu účinnosti vodného zákona (01.04.1975) poštátnenie týchto pozemkov, pričom za pozemky tvoriace prirodzené vodné toky nepatrila náhrada a v ostatných prípadoch patrila náhrada obdobne podľa predpisov o vyvlastnení. Pokiaľ sa pripustí, že žiadaný pozemok tvorí koryto vodného toku (tak ako aj účastníci konania zhodne tvrdia), tak tento prešiel do vlastníctva štátu najneskôr k 01.04.1975 poštátnením z pôvodného vlastníka. Týmto pôvodný vlastník stratil aj dispozičné právo k predmetnému pozemku, a preto nemohol platne v roku 1992 v rámci dohody o vypořádání sa z dedičských podielov, previesť podiel 1 z celku z pozemku na navrhovateľa. Pozemok bol vo vlastníctve štátu a v zmysle platných predpisov na území SR, takéto pozemky naďalej sú výlučným vlastníctvom štátu (viď čl. 4 Ústavy SR č. 460/1992 Zb. a § 43 ods. 1 zákona č. 364/2004 zákona o vodách). Vlastníctvo k tomuto pozemku nemohol získať navrhovateľ ani vydržaním, a to nielen z dôvodu, že nebola naplnená podmienka dobromyseľnej držby ale aj z dôvodu, že tomu bráni zákonná podmienka uvedená v § 134 ods. 2 OZ.“

11.2. V rámci právnej argumentácie ďalej súd poukazuje na dôvodovú správu k zákonu č. 184/2002 Z.z. o vodách, podľa ktorej: „Vodné toky a podzemné vody sú podľa čl. 4 Ústavy SR vo výlučnom vlastníctve SR. Podľa doterajšieho zákona č. 138/1973 Zb. o vodách, boli za súčasť vodných tokov považované aj pozemky tvoriace koryto vodného toku. Táto právna konštrukcia nie je však ďalej udržateľná najmä z dôvodu potreby budovania nových vodných diel, ktoré v súčasnosti môžu byť financované aj z iných ako štátnych prostriedkov. Vpustením vody do nového neštátneho vodného diela sa stane toto dielo vodným tokom, a tým by došlo k zoštátneniu pozemkov, na ktorých je vodná stavba vybudovaná. Navrhovanou úpravou nebudú dotknuté doterajšie vlastnícke vzťahy k pozemkom koryt vodných tokov.“

11.3. Súd teda ďalej poukazuje na § 39 ods. 1 zákona č. 184/2002 Z. z. vodný zákon, podľa ktorého - vodným tokom je vodný útvar trvalo alebo občasne tečúcich povrchových vôd po zemskom povrchu v prirodzenom koryte alebo v umelom koryte, ktorý je napájaný z vlastného povodia alebo z iného vodného útvaru. Vodným tokom sú aj vody v slepých ramenách, mŕtvych ramená a odstavených ramenách, ak sú ovplyvňované hydrologickým režimom vodného toku ako aj vody umelo vzduté v koryte vodného toku. Vodným tokom zostávajú aj povrchové vody, ktorých časť tečie pod zemským povrchom alebo zakrytými úsekmi. Z tejto definície vyplýva, že vodným tokom už nebolo aj koryto vodného toku, ktoré je samostatne definované v § 39 ods. 2 zákona č. 184/2002 Z. z..

11.4. Zákonom 184/2002 Z. z. došlo zároveň aj k novelizácii občianskeho zákonníka, kde § 120 ods. 2 po tejto novelizácii znel nasledujúco - „Stavby, vodné toky a podzemné vody nie sú súčasťou pozemku.“ Aj z tohto vyplýva, že došlo k zmene v rámci právneho poriadku tak, že naďalej sa už vodné toky nepovažovali za súčasť pozemku z čoho vyplýva, že bolo treba rozlišovať medzi vodným prúdom a jeho korytom.

11.5. Na základe uvedeného je zrejmé, že do citovanej novely OZ a zákona č. 184/2002 Z. z. o vodách, ktoré nadobudli účinnosť 01.06.2002 nemohol byť rozdielny režim vlastníctva vody a koryta vodného toku. Uvedené predmety nemohli byť ani predmetom vydržania podľa § 134 ods.2 OZ - Takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20160701>>).

11.6. Na základe uvedeného je zrejmé, že v čase smrti Q. P. dňa 20.10.2005 táto nebola vlastníčkou parciel KNE č. XXX U. XXX v časti tvoriacej koryto vodného toku Delňa a preto predmetné pozemky nemali byť predmetom dedičského konania.

12. Pasívna vecná legitímácia žalovaného je podľa súdu daná.

Podľa § 6 ods.2 zákona o štátnom podniku č. 111/1990 Zb. - Podnik koná v mene vlastníka majetku, ktorý spravuje podľa odseku 1, v konaní pred súdom a orgánmi verejnej správy; obdobne je oprávnený konať v mene štátu vo veciach, ak vlastnícke právo štátu je sporné.

12.1. Otázka postavenia štátneho podniku v súdnom konaní bola riešená k dôvodovej správe k novele O.s.p. č. 273/2007 Z.z. - Od konania v mene štátu niektorou zložkou štátu na súde podľa § 21 ods. 1 treba odlišovať stav, keď nie štát, ale priamo zložka podľa osobitného predpisu je účastníkom konania. V uvedených prípadoch bude vecne legitimovanou osobou a účastníkom konania samotná zložka štátu. Označenie štátu popri zložke štátu v týchto prípadoch (napríklad SR - štátny podnik) je nadbytočné. V praxi takto napríklad pretrváva nejednotnosť označovania štátneho podniku. Podľa § 6 ods. 1 zákona 111/1990 Zb. o štátnom podniku "veci, s ktorými podnik hospodári sú v štátnom vlastníctve." To mnohokrát evokuje v účastníkoch konania uvádzať pri označovaní štátneho podniku aj štát, napríklad "SR - LESY Slovenskej republiky, štátny podnik." To však je nadbytočné, pretože podľa § 5 ods. 1 zákona o štátnom podniku "podnik je právnickou osobou; vystupuje v právnych vzťahoch

vo svojom mene a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov." Tu je vidno rozdiel oproti správe majetku štátu, kedy správca vykonáva právne úkony v mene štátu.

13. Tak ako je uvedené v bodoch 1. - 12. rozhodol Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 9C/37/2016 - 476 zo dňa 05.04.2018, ktorým žalobu nad sumu priznanú čiastočným rozsudkom pre uznanie zamietol. Voči tomuto rozsudku bolo podané odvolanie a KS v Prešove rozsudok OS Prešov zrušil, pričom uviedol nasledujúce:

„ Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu síce správne poukázal na právnu úpravu vyplývajúcu z čl. 10 ústavného zákona č. 100/1960 Zb. v znení účinnom od 8.2.1991, ako aj § 31 ods. 1 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách, ako aj právny záver vyplývajúci z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 8Sžo/38/2007, v zmysle ktorého do pojmu vodných tokov sú zahrnuté aj korytá, či už prirodzené, upravené alebo umelé, a teda ku dňu účinnosti zákona č. 138/1973 Zb. o vodách, t.j. k 1.4.1975 došlo k poštátneniu týchto pozemkov. Vo vzťahu ku konkrétnym skutkovým okolnostiam danej veci, a to najmä k skúmaniu, či nehnuteľnosti boli k 1.4.1975 súčasťou vodného toku, súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým záverom. Bez náležitého zistenia rozhodných skutočností pre posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu pre uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, preto aj uplatnená námietka nesprávneho právneho posúdenia bola dôvodná.

Nesprávne právne posúdenie aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu spočívalo v závere súdu prvej inštancie uvedeného v bode 11.6 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa skutočnosti, že v čase smrti Márie Degrovej, zomrelej 20.10.2005, táto nebola vlastníčkou parciel KN-E č. 454 a 455 v časti tvoriacej koryto vodného toku Delňa, a preto nemali byť tieto pozemky predmetom dedičského konania. Z obsahu tohto bodu odôvodnenia nevyplýva, či skutočne došlo k poštátneniu pozemkov v súvislosti s účinnosťou zákona č. 138/1973 Zb. o vodách k 1.4.1975, § 31 ods. 1 v spojení s čl. 10 ústavného zákona č. 100/1960 Zb. v znení platnom od 8.2.1991 (predtým čl. 8 ods. 2 ústavného zákona č. 100/1960 Zb.).

V ďalšom konaní úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne sa zaoberať dôvodnosťou uplatneného nároku, a to najmä vyhodnotením všetkých listinných dôkazov preukazujúcich aktívnu legitímáciu žalobcu pre uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Je potrebné skúmať právne nástupníctvo právnych predchodcov žalobcu posúdením predložených listinných dôkazov žalobcu na preukázanie vecnej legitímácie v spore, ako aj skúmať, či sporné nehnuteľnosti k nadobudnutiu účinnosti zákona č. 138/1973 Zb. s účinnosťou od 1.4.1975 boli zoštátnené, pokiaľ k 1.4.1975 tvorili koryto vodného toku Delňa. Podľa právnej teórie, pozemky tvoriace koryto riek (riečište) mohli byť do 1.4.1975 v súkromnom vlastníctve. Breh a koryto (riečište) riečnej vody sú však neoddeliteľnými súčasťami pobrežného pozemku, takže ich ani nemožno previesť na iného oddelene bez pobrežného pozemku. Riečna voda nie je predmetom vlastníctva. Koryto riek (riečište) je vždy v súkromnom vlastníctve. Podľa platných právnych predpisov - Uhorského zákonného článku XXIII./1875 v znení zákonného článku XVIII./913 a neskôr zákona č. 11/1955 Zb. o vodnom hospodárstve, pozemky, na ktorých sa nachádzalo koryto vodných tokov, boli súčasťou pobrežných pozemkov s tým, že výkon vlastníckeho práva k nim bol obmedzený. V nadväznosti na čl. 8 ústavného zákona č. 100/1960 Zb. a následne zákona č. 138/1973 Zb., sa s účinnosťou k 1.4.1975 z hľadiska vlastníctva tieto pozemky stali vlastníctvom štátu. Tieto skutočnosti týkajúce sa posúdenia sporných nehnuteľností sú rozhodné, lebo z rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia v Prešove č.j. 1/2011/01250-007/vk z 19.10.2011 vyplýva, že uvedený orgán štátnej správy v zmysle ust. § 43 ods. 7 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách rozhodol o pochybnostiach, či sa jedná o vodný tok tak, že určil, že preložené koryto toku Delňa v km 0,070-0,620 v zmysle projektovej dokumentácie č. 14/64 „Ochrana kúpaliska na Delni v Prešove - proti zanášaniu“, k.ú. Solivar je umelým vodným tokom. Či sporné nehnuteľnosti tvorili vodný tok definovaný podľa § 31 ods. 1 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách je potrebné skúmať, lebo vodným tokom boli vody trvalo tečúce po zemskom povrchu medzi brehmi buď v prirodzenom (prípadne upravenom) koryte, ako bystrinky, potoky, rieky, alebo v umelom koryte, ako prieplavy, vodné kanále, nádrže a pod., alebo vody nachádzajúce sa v slepých ramenách vodných tokov, vrátane ich koryt. Vlastnícky to znamenalo, že ku dňu účinnosti zákona č. 138/1973 Zb. o vodách, t.j. k 1.4.1975 došlo k poštátneniu týchto pozemkov, ktoré sa stali vlastníctvom štátu (čl. 8 ods. 2 ústavného zákona č. 100/1960 Zb.) s tým, že za pozemky tvoriace prirodzené toky nepatrila náhrada a v ostatných prípadoch patrila náhrada podľa predpisov o vyvlastnení. Ide o rozhodnú okolnosť, ktorú je potrebné posúdiť vyhodnotením jednotlivých listinných dôkazov, ako aj skutkových tvrdení žalobcu v jednotlivých podaniach právneho zástupcu žalobcu s tým, že zároveň je potrebné sa vysporiadať aj s posúdením zákonných predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, na ktoré okolnosti poukázal právny zástupca v podaných vyjadreniach.

Odvolaací súd nezaujal vecné stanovisko k posúdeniu zákonných podmienok pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním z dôvodu spornosti a doposiaľ nezodpovedanej otázky týkajúcej sa posúdenia sporných nehnuteľností v súvislosti zoštatnením vodných tokov k 1.4.1975. Poukazuje však na to, že aj podľa ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky z čl. 4 vyplýva, že nerastné bohatstvo, pozemné vody, prírodné liečivé zdroje a vodné toky sú vo vlastníctve Slovenskej republiky s tým, že podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, pokiaľ súd prvej inštancie nedospeje k inému záveru, je potrebné skúmať aj v súvislosti s ust. § 134 ods. 2 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 43 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1.7.2004.“

14. Okresný súd Prešov vec opätovne prejednal a v podstatnej časti zotrváva na právnych záveroch uvedených v poradí v prvom rozsudku s modifikáciami uvedenými nižšie. Za potrebné považuje tiež uviesť, že tvorba skutkového stavu veci je záležitosťou strán sporu. Súd v sporovom civilnom konaní nie je vyšetrovateľom, aby z vlastnej iniciatívy za strany sporu pátral po skutočnostiach dávno minulých, ktoré strany sporu nepreukazujú.

15. V prejednávanej veci tak súd má za preukázané, že dotknuté parcely v(o) (spolu)vlastníctve žalobcu sú parcelami, po ktorých preteká vodný tok Delňa. Vyplýva to nepochybne z GP Ing. Fabiána (č.l. 666-667), podľa ktorého parcelám EKN č. XXX U. XXX zodpovedajú v CKN stave parcely XXXX/XX U. XXXX/XX, druh pozemku vodná plocha. Uvedené vyplýva aj z rozhodnutia OÚ Prešov č.j. OU-PO-OSZP3-2019/041664-04PG z 24.09.2019, ktoré zatiaľ nie je právoplatné. Vzhľadom na predmet tohto konania a pripojený GP preukazujúci nespornosť skutočnosti, že cez pozemky vo vlastníctve žalobcu tečie vodný tok Delňa, nepovažoval súd za potrebné konanie prerušiť do právoplatného skončenia tohto správneho konania (§ 164 C.s.p. - Ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.) ako to navrhoval žalovaný, ktorý mal námietky najmä vo vzťahu k nedostatku účasti Mesta Prešov ako vlastníka Kúpaliska Delňa. Predmetné rozhodnutie sa vôbec nevyjadruje k otázke, či koryto toku Delňa na sporných nehnuteľnostiach je alebo nie je preloženým korytom a či ide alebo nejde o umelý vodný tok. Keďže aj v správnom konaní platí prekážka veci rozhodnutej, súd sa domnieva, že sporné nehnuteľnosti nie sú nehnuteľnosťami, ktorých sa týka rozhodnutie Obvodného úradu ŽP v Prešove predloženého žalobcom zo dňa 19.10.2011, z ktorého však nie je zrejme akých parciel sa týka.

15.1 V prejednávanej veci ma súd ďalej za preukázané, že ku dňu účinnosti zákona č. 138/1973 Zb., teda ku dňu 01.04.1975 bol vlastníkom sporných parciel F. P., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. a) Ak v tom čase po týchto pozemkoch tiekla Delňa v prirodzenom koryte, stal sa štát vlastníkom týchto pozemkov. Rovnako tomu bolo, ak by sa koryto toku zmenilo prirodzene kedykoľvek do nadobudnutia účinnosti legislatívnych zmien, že vodný tok nie je súčasťou pozemku. V takomto prípade by však súd vychádzal z toho, že žalobca sa vlastníkom sporných parciel stal vydržaním, keďže už po ich zdedení v roku 2006 (pričom dedením ich nenadobudol, keďže jeho právny predchodca vzhľadom na existujúcu právnu úpravu spornú časť parciel vydržať nemohol a v čase úmrtia tak ich vlastníkom nebol) predal ich časť mestu Prešov (č.l. 494 - 497) a teda nakladal s nimi ako s vlastnými. Týmto bez ohľadu na neznalosť vyššie spomenutých skutkových okolností, je daná vecná aktívna legitímácia žalobcu. b) Ak by kedykoľvek po 01.04.1975 (ale aj predtým) došlo k preloženiu koryta toku Delňa do umelého koryta (teda k 01.04.1975 by sporné parcely neboli prirodzeným korytom toku Delňa a prirodzene by sa ním nestali ani po tomto dátume) na vlastníctve nebohého F. P. by to nič nemenilo, keďže o svoje vlastníctvo nemohol prísť v správnom konaní (ktoré by takej preložke muselo predchádzať), ktorého účastníkom nebol (opak preukázaný nebol).

15.2. K tvrdeniu, že zoštatňovali sa iba pozemky tvoriace koryto vodného toku ku dňu 01.04.1975 súd uvádza, že ide o názor nesprávny, obmedzujúci účinnosť § 31 ods.1 zákona č. 138/1973 Zb. (Vodné toky sú vody trvalo tečúce po zemskom povrchu medzi brehmi buď v prirodzenom (prípadne upravenom) koryte, ako bystriny, potoky, rieky, alebo v umelom koryte, ako prielavy, vodné kanále, nádrže a pod., alebo vody nachádzajúce sa v slepých ramenách vodných tokov, včítane ich korýt.) iba na jediný deň. Správny názor je podľa súdu ten, ktorý uviedol v bode 14.1 písm.a) odôvodnenia. Z citovaného ustanovenia vodného zákona plynie aj jednoznačný záver, že vodným tokom je nielen vodný prúd ale aj koryto vodného toku. Spôsob, akým žalobca dospieva k inému záveru, je pre súd neznámy. Svoj záver opiera súd aj o dostupnú literatúru a to napr. kniha Katastr a nemovitosti, 2.vydání, 2010, s. 240 - 246 - „Dalším dôležitým mezníkom bylo přijetí ústavy z r. 1960 ve spojení s přijetím vodního zákona <<http://www.beck-online.cz/>

bo/document-view.seam?documentId=onrf6mrrqgayv6mrvvgq> č. 138/1973 Sb. <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzg4zv6mjtha>> Ústava stanovila, že vodní toky jsou národním majetkem. Vodní zákon <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mrrqgayv6mrvvgq>> přitom stanovil v § 31 odst. 1, že součástí vodního toku je koryto vodního toku, tedy pozemek, po kterém vodní tok protéká. V důsledku této nové právní úpravy se v případě vlastnictví k pozemkům tvořícím koryta vodních toků začala uplatňovat zásada, kterou bychom mohli označit heslem „Kudy teče, tudy znárodňuje“. Z důsledného uplatnění této zásady lze vyvodit závěr, že pozemek, který zabral vodní tok kdykoli po 1. 4. 1975, se stal vlastnictvím státu. Naproti tomu nelze z žádného právního předpisu dovodit, že pozemek, který po uvedeném datu vodní tok opustil, by přestal být vlastnictvím státu a že by přirostl k pobřežnímu pozemku. Vedle této změny nastala ještě jedna změna, která spočívala v tom, že za státní počaly být považovány i pozemky, které byly zabrány či zabírány i těmi nejdrobnějšími vodními toky, uzounkými potůčky. Tyto drobné potůčky přitom nikdy nebyly zobrazeny z ekonomických a technických důvodů v katastrálních mapách či v mapách evidence nemovitostí jako samostatné parcely, a proto se toto rozsáhlé zestátnění v žádných evidencích pudy neprojevilo.“

15.3. K poukazu žalobcu na judikaturu ÚS ČR (napr. III. ÚS 307/99, I. ÚS 84/05), že samotný ústavní předpis nemůže viesť k zániku práva, okresný súd uvádza, že to nikdy netvrdil. OS uvádzal a uvádza, že k zoštátneniu došlo zákonnou úpravou vyššie citovanou. K judikatúre, ktorú okresný súd uviedol už v prvom rozsudku, pridáva ďalšiu a to konkrétne

Rozhodnutie ÚS ČR sp. zn. II. ÚS 95/05 - Vycházel přitom ze závazného právního názoru dovolacího soudu (§ 243d o.s.ř. <[aspi://module='ASPI'&link='99/1963%20Sb.%2523243d'&ucin-k-dni='16.6.2005'](http://module='ASPI'&link='99/1963%20Sb.%2523243d'&ucin-k-dni='16.6.2005')>) a dále především ze tří znaleckých posudků, jakož i dalších důkazů. Dle odůvodnění jeho rozhodnutí podle článku 10 Ústavy z roku 1960 <[aspi://module='ASPI'&link='100/1960%20Sb.%2523%25C8l.10'&ucin-k-dni='16.6.2005'](http://module='ASPI'&link='100/1960%20Sb.%2523%25C8l.10'&ucin-k-dni='16.6.2005')>, která platila až do 1. 1. 1993, byly vodní toky ve státním vlastnictví. Součástí vodních toků pak ve smyslu ust. § 31 odst. 1 zákona č. 138/1973 Sb. <[aspi://module='ASPI'&link='138/1973%20Sb.%252331'&ucin-k-dni='16.6.2005'](http://module='ASPI'&link='138/1973%20Sb.%252331'&ucin-k-dni='16.6.2005')>, o vodách (vodní zákon) byly i nádrže na těchto tocích, včetně jejich koryt. Z toho pak vyplývalo, že i rybníky na vodních tocích, jakožto nádrže na nich, se ke dni účinnosti vodního zákona, tedy k 1. dubnu 1975 staly vlastnictvím státu, a to včetně pozemků vodou v nich trvale zaplavených. Státním vlastnictvím zůstaly i po účinnosti zákona č. 172/1991 Sb. <[aspi://module='ASPI'&link='172/1991%20Sb.%2523'&ucin-k-dni='16.6.2005'](http://module='ASPI'&link='172/1991%20Sb.%2523'&ucin-k-dni='16.6.2005')>, tedy i po 24. květnu 1991. Pak ob stojí jako správný i konečný závěr odvolacího soudu, podle něhož s odkazem na článek 10 Ústavy č. 100/1960 Sb. <[aspi://module='ASPI'&link='100/1960%20Sb.%2523%25C8l.10'&ucin-k-dni='16.6.2005'](http://module='ASPI'&link='100/1960%20Sb.%2523%25C8l.10'&ucin-k-dni='16.6.2005')> nemůže být pozemek, tvořící dno a břehy rybníka, ve vlastnictví stěžovatele a jeho žaloba na vyklizení nemohla být úspěšná.

Rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe sp. zn. 6A/78/94 - I. Vodní tok ve smyslu § 31 vodního zákona <[aspi://module='ASPI'&link='138/1973%20Sb.%252331'&ucin-k-dni='30.12.9999'](http://module='ASPI'&link='138/1973%20Sb.%252331'&ucin-k-dni='30.12.9999')> tvoří jednak vlastní vodní tok, který není věcí z pohledu občanskoprávního, jednak jeho přirozené nebo umělé koryto, které je nemovitostí; to neplatí pro rybníky, které neleží na toku (nebeské rybníky).

II. Koryta vodních toků, která byla označena samostatným parcelním číslem a evidována v pozemkovém katastru jako pozemková parcela, byla zestátněna článkem 10 Ústavy z roku 1960 <[aspi://module='ASPI'&link='100/1960%20Sb.%2523%25C8l.10'&ucin-k-dni='30.12.9999'](http://module='ASPI'&link='100/1960%20Sb.%2523%25C8l.10'&ucin-k-dni='30.12.9999')>; přirozená koryta těchto vodních toků, která nebyla označena samostatným parcelním číslem a nebyla jako taková vedena v evidenci nemovitostí, byla zestátněna úpravou vodního zákona <[aspi://module='ASPI'&link='138/1973%20Sb.%2523'&ucin-k-dni='30.12.9999'](http://module='ASPI'&link='138/1973%20Sb.%2523'&ucin-k-dni='30.12.9999')> (§ 31 zák. č. 138/1973 Sb. <[aspi://module='ASPI'&link='138/1973%20Sb.%252331'&ucin-k-dni='30.12.9999'](http://module='ASPI'&link='138/1973%20Sb.%252331'&ucin-k-dni='30.12.9999')>) s účinností od 1.4.1975.

Rozhodnutie NS ČR sp. zn. 28Cdo/416/2010 - Právní závěry odvolací instance lze sdílet, aniž by dovolací soud dále rozváděl jeho argumentaci extenzivně opřenou o ustanovení čl. 8 dříve platné Ústavy <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>>, tj. zákona č. 100/1960 Sb. <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1960-100>> Podstatné tu je, že se na vodní díla pohlíželo jako na funkční celek, jenž jako veřejný statek (předmět užívání neomezeného počtu osob) náležel do vlastnictví státu. Ze shodného předpokladu vycházely i tehdejší vodoprávní předpisy, zejména zákon č. 138/1973 Sb. <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1973-138>> (vodní zákon).

Rovnaký záver plynul aj z dôvodovej správy k zákonu č. 138/1973 Zb. - Osnova vymezuje nově pojem vodního toku. Podle dosud platné právní úpravy se za vodní tok považuje pouze povrchová voda, tekoucí v korytě přirozeném či umělém. I když u větších vodních toků jsou zpravidla pozemky, které tvoří koryta národním majetkem a jako bývalý veřejný statek tvoří i samostatné pozemkové parcely, nejsou pojmovou součástí vodního toku, takže je možné, aby vodní tok, který je podle čl. 8 odst. 2 ústavy národním

majetkom, tekl i po súkromém pozemku. Tak tomu býva u malých vodných toků, jejichž koryta netvoří samostatně pozemkové parcely. Ke dni účinnosti zákona se koryta vodních toků stanou součástí těchto toků a tedy i národním majetkem, pokud jím dosud nebyly. Pozemky tvořící přirozená koryta vodních toků se stanou národním majetkem bez náhrady, pozemky zatopené vodou uměle vzdutou v nádržích na vodních tocích, za náhradu.

Ako aj dôvodovej správy k zákonu o vodách č. 364/2004 Z.z. - k § 43: Úprava týchto ustanovení je zameraná na pojmové vymedzenie vodného toku a jeho právnej povahy aj s ohľadom na Čl. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého sú vodné toky vo vlastníctve Slovenskej republiky. Zároveň zachováva kontinuitu vlastníckych vzťahov tak, aby nedošlo k žiadnym vlastníckym zmenám oproti doterajšej úprave, ktorá založila vlastníctvo štátu povrchových vôd vo vodnom toku a pozemkov tvoriacich ich korytá. Nové vymedzenie pojmu vodný tok vytvára právny priestor, aby v súlade s ústavným princípom rovnosti vlastníctva mohli byť vlastníkami vodných stavieb, alebo pozemkov napríklad umelých vodných tokov aj neštátne subjekty.

16. Keďže súd dospel k záveru o danosti vecnej aktívnej legitímácii žalobcu v danej veci a pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, v konečnej časti odôvodnenia sa bude zaoberať výškou priznaného peňažného plnenia žalovaného voči žalobcovi.

16.1. V danom prípade ide nesporne o konanie, kde je parcela vo vlastníctve žalobcu, neoprávnené užívaná Slovenskou republikou, v mene ktorej správu vodných tokov vykonáva žalovaný tým, že po týchto parcelách tečie vodný tok, pričom vodné toky sú vo výlučnom vlastníctve Slovenskej republiky.

17. Podľa § 451 OZ

(1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

(2) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ - Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 458 ods.1 OZ - Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

17.1. V prejednávanvej veci ide na strane žalovaného o bezdôvodné obohatenie získané užívaním cudzej veci bez právneho dôvodu. Podľa rozhodnutia NS SR sp. zn. 8Cdo/186/2018 - V súdnej praxi boli riešené viaceré prípady vydania bezdôvodného obohatenia titulom užívania cudzej nehnuteľnosti (pozemku) bez nájomnej zmluvy, či iného titulu oprávňujúceho užívať cudziu vec. Majetkovým vyjadrením prospechu získaného užívaním cudzej veci je peňažná suma, ktorá zodpovedá sumám vynakladaným obvykle v danom mieste a čase na užívanie veci i s prihliadnutím na druh právneho dôvodu (zmluvného typu alebo vecného práva k cudzej veci), ktorým sa spravidla zakladá právo užívania vzhľadom na jeho rozsah a spôsob; najčastejšie ide o nájomnú zmluvu, kedy sa výška náhrady porovnáva s obvyklou hladinou nájomného, ktoré by bol nájomca povinný plniť za normálnych okolností, ak by vec užíval na základe platnej nájomnej zmluvy. Ak sa vychádza zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu, je treba z hľadiska pasívnej legitímácie posúdiť, kto bezdôvodné obohatenie získal. V podstate ide o zodpovedanie otázky, kto užíva cudziu nehnuteľnosť (pozemok) bez nájomnej zmluvy, či iného titulu oprávňujúceho užívať cudziu vec a v čom toto užívanie spočíva. Rozhodujúcim je teda výklad slova „užívanie“, t. j. v čom spočíva užívanie pozemku, keď je na ňom postavená stavba vo vlastníctve osoby odlišnej od vlastníka pozemku. Podľa názoru dovolacieho súdu je potrebné pod týmto pojmom rozumieť umiestnenie samotnej stavby na cudzí pozemok. Jej samotné umiestnenie totiž bráni vlastníkovi pozemku, tento užívať riadnym spôsobom. K obohateniu vlastníka stavby potom dochádza už zo samotného titulu vlastníckeho práva, ktoré zakladá jeho oprávnenie užívať stavbu. Je potom výlučne vecou jeho rozhodnutia, či bude stavbu užívať sám, alebo ju bezplatne alebo odplatne prenechá inému. Povinnosť poskytovať náhradu vlastníkovi pozemku, na ktorom stojí stavba, sŕha vlastníka stavby bez ohľadu na to, akým spôsobom realizuje svoje vlastnícke právo. Z rovnakých dôvodov nie je podstatné ani to, či príp. komu prináša užívanie stavby zisk. Poskytnuté plnenie je plnením bez právneho dôvodu a bezdôvodne sa teda obohatil ten, kto je vlastníkom stavby na cudzom pozemku, a nie napr. jej nájomca. Je potrebné si uvedomiť, že pod „užívaním cudzieho pozemku“ je potrebné v tomto prípade chápať jeho zastavanie cudzou stavbou (nie užívanie samotnej stavby). Pozemok žalobcu bol teda (bez právneho dôvodu) užívaný tým, že mal na ňom žalovaný 2/ umiestnenú svoju stavbu a nie tým, ako a kým bola táto stavba užívaná.

17.2. Výška bezdôvodného obohatenia získaného žalobcom na úkor žalovaného má teda predstavovať sumu, za ktorú by si mohol prenajať pozemok za účelom zvedenia vodného toku. Žalobca vo svojej žalobe netvrdil a už vôbec nepreukázal, že parcely, na ktorých je vodný tok by podľa územnoplánovacej dokumentácie mohli slúžiť na iné využitie, na aké slúžia teraz. V rámci prejednávania veci bolo súdu predložených viacero informácií vrátane znaleckých posudkov o výške primeraného nájomného v obdobných situáciách vzťahujúcich sa na užívanie pozemku vo vlastníctve inej osoby prostredníctvom vodného toku.

a) Zo žalobcom predloženého rozsudku Okresného súdu Košice I. č.k. 36/45/2008-266, kde sa jednalo o susediacu parcelu KN č. XXX, kat. územie W. (to že ide o parcelu v blízkosti parciel, ktoré sú predmetom sporu jednoznačne vyplýva z informatívnej kópie z katastrálnej mapy /č.l.40/), pričom v tejto veci súd vychádzal z toho, že výšku nájomného priznal v rozsahu 1,008 € za m².

b) Ďalej zo žalobcom predloženého rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 12C/79/2011-326, ktorý sa týkal pozemkov, po ktorých tečie rieka Sekčov súd vychádzal z hodnoty nájomného vo výške 1,24 € za m².

c) Pokiaľ ide o znalecký posudok Technickej univerzity v Košiciach Stavebnej fakulty, z tohto vyplýva výška obvyklého nájomného cca 10,85 € za m². Voči tomuto znaleckému posudku však boli vznesené námietky a súd sa s týmito námietkami stotožňuje. Súd uvádza, že podľa jeho názoru tento znalecký posudok porovnáva neporovnateľné, ak za zodpovedajúce porovnaniu berie do úvahy nájomné zmluvy uzatvorené inými subjektmi na priestory majúce charakter nebytových priestorov, ďalej priestory parkovísk, priestor komunikácie diaľkového privádzča a pod. zväčša sa nachádzajúce v zastavanom území obce. Z týchto porovnávacích zmlúv nevyplýva, žeby znalecký ústav bral do úvahy situáciu, ktorá je daná v prejednávanej veci, a teda žeby mu bola predložená nejaká zmluva, ktorá sa týka prenájmu pozemku, po ktorom preteká vodný tok. Navyac znalecké posudky spracovávané TUKE pre potreby AK JUDr. Feciláka sú vždy niekoľkonásobne vyššie v jeho prospech ako iné znalecké posudky.

d) Žalovaný vo svojom podaní zo dňa 20.12.2016 (č.l. 95-98) uvádza, že v priebehu rokov 2013 až 2016 uzatvoril niekoľko nájomných zmlúv na pozemky zabraté vodným tokom v katastrálnom území Solivar, kde sa cena nájmu pohybuje v rozmedzí od 0,40 € za m² na rok až po 1,008 € za m² na rok.

e) Žalovaný poukazuje na znalecký posudok Ing. Sarku týkajúci sa parcely EKN č. 437, pričom z kópie z katastrálnej mapy na č.l. 14 spisu vyplýva, že ide o pozemok obdobného charakteru ako prejednávané pozemky a pozemok, o ktorom rozhodoval Okresný súd Košice I. už v spomínanom rozsudku, pričom výška nájomného v tomto znaleckom posudku bola vyčíslená na 0,846 € za m² na rok.

f) Ďalej žalovaný vo vyjadrení zo dňa 15.03.2017 sa odvoláva na znalecký posudok Ing. Dušana Sarku, ktorý sa týkal parcely EKN č. XXX/XXX v prípade, ktorého by rovnako malo ísť o pozemok nachádzajúci sa pod vodným tokom a výška bežného nájomného, s ktorou súhlasí aj žalovaný bola určená na 4,285 € za m². Žalovaný tento znalecký posudok aj súdu predložil a ide o znalecký posudok týkajúci sa parcely, na ktorej je vybudované koryto potoka Sekčov.

g) Žalovaný ďalej súdu predložil aj znalecký posudok č. 149/2017 (č.l. 200 a nasl.), ktorý sa okrem iných týka aj parcely EKN č. XXX/X, kat. územie W., ktorá je parcelou bezprostredne susediacou s prejednávanou parcelou EKN XXX, pričom znalec dospel k záveru, že bežné nájomné za takúto parcely predstavuje 3,62 € za m² na rok.

h) Ďalej súd pri svojom rozhodovaní musel brať do úvahy aj to, na čo kladie dôraz aj žalobca, že je treba primárne potrebné sa zaoberať tým, aká suma nájomného je dohodnutá na obdobné parcely. V tomto prípade žalovaný súdu predložil nájomné zmluvy týkajúce sa priamo parcel, ktoré sú predmetom sporu, a to parcely E XXX U. A. XXX (č.l. 625-628), S. V. P. prenajal svoj 1 spoluvlastnícky podiel na parcele EKN č. XXX žalovanému za sumu 1,008 € za m² na rok a rovnako tak urobila aj ďalšia spoluvlastníčka Q. Y.. 17.3. Na základe predchádzajúceho zhrnutia a uvedenia cien nájmov obdobných nehnuteľností súd dospieva k záveru, že znalecký posudok Technickej univerzity Košice Stavebnej fakulty na rozdiel od ostatných znaleckých posudkov, nimi stanovené sumy mnohonásobne prekračuje, najmä prekračuje sumu, za ktorú obdobná nehnuteľnosť bola skutočne prenajatá ďalšími spoluvlastníkmi žalovaného. Preto súd má za to, že pokiaľ na základe čiastočného uznania rozhodol vyššie uvedeným rozsudkom pre uznanie, tak suma ním priznaná v rozsahu 4,285 € za m² na rok je sumou postačujúcou ako náhradu za neoprávnené užívanie pozemku vo vlastníctve žalobcu žalovaným.

18. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

18.1. Keďže v konaní išlo o nárok, výška ktorého závisela od znaleckého posudku a úvahy súdu, úspech žalobcu je daný úspechom v základe nároku a preto mu patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.